

საქართველო

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორბანო

ЛЕЛО

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

24

საქართველო

კვირა,

1961 წ.

№ 149 (1785)

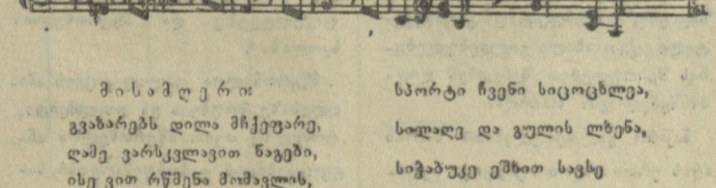
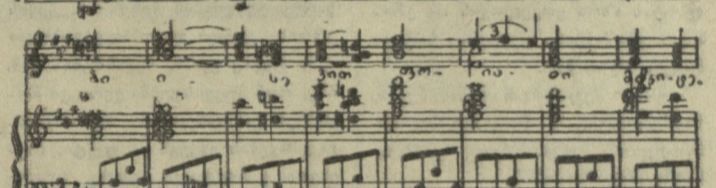
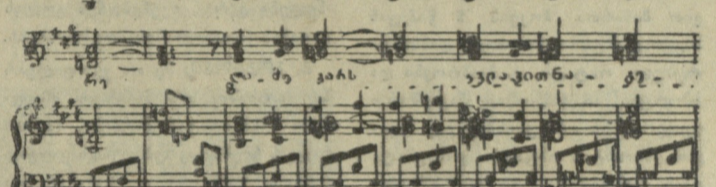
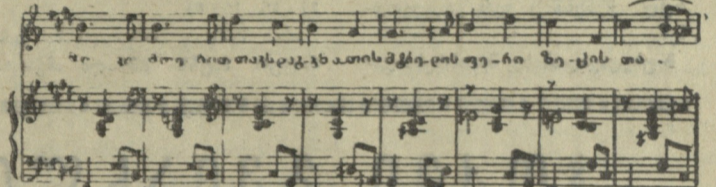
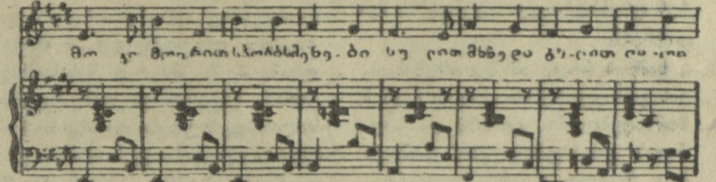
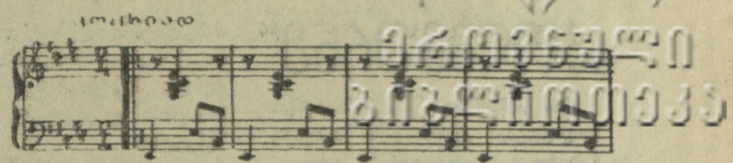
ბათუმის 80-18 წელი.

ფასი 2 კპ.

მ გ ზ ა ვ რ უ ლ ი

მუსიკა რ. შარვაშიძისა.

ტექსტი შ. ბერიძისა.

პირველი დიდი წარმატება

1961 წლის საკავშირო პირველობა საავტომობილო რბოლაში მოეწყო 2 ეტაპად. შეჯიბრება გაიმართა კუნძულის გაზაფხულზე, ხოლო ახლახან მეორე ეტაპზე საინტერესო შეჯიბრების მოწმენი გახდნენ ლენინგრადელი სპორტის მოყვარულები. პირველობაში გამარჯვებული უნდა გამოეცნა 2 ეტაპში ნაჩვენებები შედეგების გას. ამიტომ იყო, რომ ლენინის ქალაქის კიროვის სახელობის სტადიონზე 150 ათასი მკურებლის თანდასწრებით დაიწყო ბრძოლა ჩემპიონის ოქროს მედლისათვის. გათამაშებაში მონაწილეობდა 50 კოლექტივი, მაგრამ გუნდური პირველობის პრეტენდენტებად შინდ მოსკოვის, ლენინგრადის, კიევის, თბილისისა და ტალინის გუნდებს თვლიდნენ. პირველი ადგილი მოიპოვა „სპარტაკოს“ ცენტრალური საბჭოს გუნ-

დმა. მეორე საპრიზო ადგილი დაიკავა ჩვენი რესპუბლიკის კოლექტივმა, რომლის შემადგენლობაში გამოდიოდნენ შ. ზარდიაშვილი, ო. გარბეგენიშვილი, ა. ოგანეზოვი, კ. ჩერკაშინი, ე. ჩერნიოვი და ი. პოლტოროვი. სპორტულად დაძაბული ბრძოლა გაიმართა პირადი პირველობისათვის ნებისმიერი ფორმულის ავტომობილებში. სტარტის მიცემისთანავე წინ გაიჭრა შ. ზარდიაშვილი, რომელსაც კვალდაკვალ მიჰყვებოდა ლენინგრადელი ვ. ნოვოვილოვი. ლიდერები 8-კერ შეიცვალენ, მაგრამ როცა ფინიშამდე წაწრე იყო დარჩენილი, ქართველმა სპორტსმენმა ისეთი სისწრაფე განავითარა, რომ მისი მეტოქე უკვე უძლური აღმოჩნდა წინააღმდეგობა გაეწია პირველობისათვის ბრძოლაში. პირველი ადგილი და სსრ კავ-

შირის ჩემპიონის ოქროს მედალი მოიპოვა ქართველმა სპორტსმენმა, მანვე დაამყარა ლენინგრადის ტრასის „ნევის რკალის“ რეკორდი, როცა 3000 მეტრი დისტანცია დაუარა 1 წუთსა და 48 წამში. წარმატებით გამოვიდნენ აგრეთვე ჩვენი რესპუბლიკის გუნდის სხვა წარმომადგენლები: 2300 კუბური სანტიმეტრის სპორტული მანქანების კლასში ვერცხლის მედლის მფლობელი გახდა ო. გარბეგენიშვილი, ბრინჯაოსი — კ. ჩერკაშინი.

მატჩის შემდეგ

ამას წინათ ლონდონის „უაიტ-სიტის“ სტადიონზე დამთავრდა ინგლის-რუსტრს მძლეოსანთა მატჩი. სეზონის ამ მნიშვნელოვანმა ლონდონიკებამ დიდი გამოსაზრება პოვა ლონდონის გაზეთების ფურცლებზე. სპორტული კომენტატორები განსაკუთრებით გამოხედიდნენ ორ მოვლენას — ვ. ბრუმელს შესანიშნავ ნახტომს 221 სანტიმეტრზე და თ. პრესის ფენომენალურ შედეგს — ახალ მსოფლიო რეკორდს ბადროს ტურცინაში — 58.98. „თამარა პრესი განუმეორებელი ბადროს მტყორცნელია, რომლის მსგავსი მსოფლიოს არ ახსოვს, მან ბადრო მფრინავ თევზად გადააქცია“. — წერდა „ტაიმსი“.

მოვიძღვრით სპორტსმენები სულით მხნე და გულით ღლი, მოვიძღვრით, თავს დავეხათ მტრებისფერი ზეცის თალი.

მისამღერო: გვახარებს დილა მჩქეფარე, დამე ვარსკვლავით ნაგები, ისევ ვით რწმენა მოხავლის, მტყეფა ჩვენი მანგები.

სპორტი ჩვენი სიცოცხლეა, სიძალე და გულის ღებნა, სიჭაბუკე ემზით სავსე და ნეტარი აღმაფრენა.

ბ. შიშაი — კვლავ დიდები

ფინიშის მოახლოება უკიდურესობამდე ამწვევებს ბრძოლის ერთობილურულ ლიდერობისათვის ბლედის საერთაშორისო საკადრაკო ტურნირზე. ზოგმა შეიძლება იკითხოს: რას „იკლავენ“ თავს გროსმაისტერები თუ კი ბლედის ტურნირის არავითარი შესარჩევი მნიშვნელობა არა აქვს. ეს მართალია, მაგრამ სპორტული პრესტიჟი, ავტორიტეტი? ამასთან ტურნირი თითქოს საზონათ შორის, შეიძლება პრეტენდენტთა ტურნირის პროლოგია. ტურნირში, რომელშიც თავი მოიყარა ერთად 15-მა გროსმაისტერმა, ოთხმა საერთაშორისო ოსტატმა და ერთმა ეროვნულმა ოსტატმა და რომელიც იუგოსლავიის სპორტულმა პრესამ „საუკუნის ტურნირად“ მონათლა, ვის არ უნდა იყოს პირველი?

სპორტული თვალსაზრისით საყურადღებოა ამერიკელი ფიშერის ლიდერობა. იგი ადრე ჩატარებულ ტურნირებში, რომელშიც საბჭოთა გროსმაისტერები მონაწილეობდნენ, კარგ შედეგებს ვერ აჩვენებდა. აქ

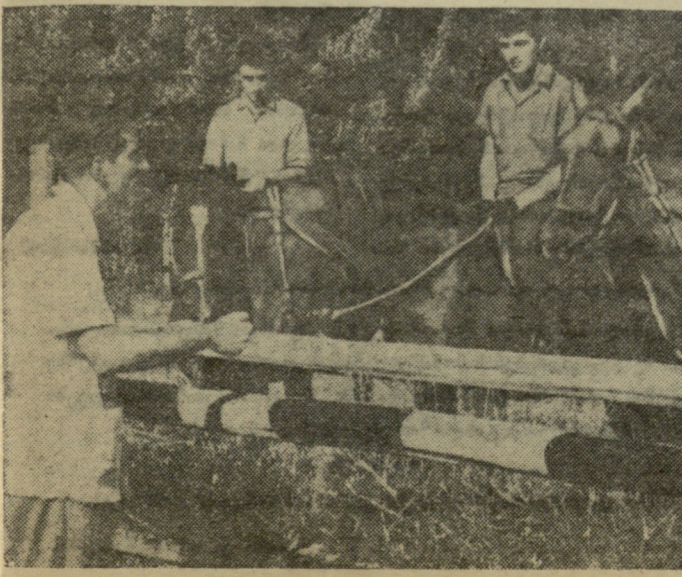

მსოფლიო საკავშირო 1961

კი ლიდერობა და აქტივობა ტალსა და გელერთან გამარჯვება აქვს. XII ტურის შემდეგ ლიდერებს, პეტროსიანის გარდა, გადაღებული პარტიები ჰქონდათ. მათ დამთავრებაზე და მოკიდებული იყო ლიდერთა ცვლადი ადგილების განაწილება. ფიშერმა იშვიათი სიზუსტით მოახდინა უპირატესობის რეალიზაცია ტრიფუნოვიჩთან პარტიაში და გაიმარჯვა. ამით ამერიკელის აქტივობა ერთობილურ ლიდერობაზე საგრძნობლად აიწია. ტრიფუნოვიჩი იყო ერთ-ერთი იმ სამი მოკავნიდან (ფიშერი, გლოგოვიჩი), რომელიც აქამდე დაუპირისპირებელი მიიწვევდა წინ.

ტალმა ვერ გასტეხა ლიდერის წინააღმდეგობა და ყაიპით დაქაჯა ყოფილა. ვერც კერესმა შეძლო გამარჯვება მატანოვიჩთან. იგი შეუფრთხა ყაიპს. გლოგოვიჩმა მოუგო პაშჩანს და ჩაება ლიდერთა ფერხულში.

XII ტურის მოწყვა ლიდერების ასეთი განაწილება: ფიშერი (9 ქულა), ტალი, კერესი, პეტროსიანი და გლოგოვიჩი (8 ქულა თვითულს).

თბილისის ახალგაზრდობის სპორტულ სკოლაში ნაყოფიერად მუშაობის მოზრდილ და მოზარდ ხუთკაციულთა ცვლადები. სურათში: ხუთკაციულთა ერთ-ერთი ჰეცადინეობა. მარცხნივ — მწვრთნელი რ. მანჯავიძე.

პენის უიხარება

უმრატეს წონაში მომხდარი ამბავი ვაგორდა (საკუთარმა წონაში „განსაცდელისაგან“ იხსნა საბჭოთა სპორტსმენი). ქვეშეუბუქი წონის სპორტსმენთა შეჯიბრების დროსაც ამერიკელი ი. ბერგერი პირველადე მოძრაობაში (120 კგ) წინ გავიდა, ხოლო მსოფლიო ჩემპიონობის დანარჩენმა პრეტენდენტებმა საბჭოთა ძალისაგან ე. მინაევმა აჩვენა — 117,5, იტალიელმა ს. მანირონიმ კ — 105 კგ. ატაცის პირველსავე ეტაპზე მინაევმა დაძლია 107,5 კგ და რომ მოწვევებულა მეტოქეებს მოითხოვა შტანგაზე დაემტეზინათ კიდევ 2,5 კგ. მაგრამ ეს წონა საბედისწერო გამოდგა საბჭო-

თა ძალისანისათვის. მან მოძრაობის შესრულებისას ტრავმა მიიღო და ექიმების კატეგორიული აკრძალვის მიუხედავად მინე განაგრძო შეჯიბრება. ამ მომენტისათვის ბერგერს ორ მოძრაობაში უკვე დაგროვილი ჰქონდა 225, კგ. მანირონს — 215.

უკანასკნელ მოძრაობაში ი. ბერგერმა და ს. მანირონიმ ერთიანი წონა — 142,5 კგ დაძლიეს, რაც საქმარისი იყო იმისათვის, რომ ამერიკელი ძალისანი მსოფლიო ჩემპიონი გამხდარიყო. უჩვეულო ამბავი მონდა ევროპის ჩემპიონის სახელის გამოვლინების დროს. ე. მინაევმა და ს. მანირონიმ ერთიანი შედეგი აჩვენეს — 357,5 კგ. ყველაფერი უნდა გაერკვია ამ ორი ძალისანის წონას. ჩვენი კონტინენტის ჩემპიონობის პრეტენდენტებმა თითქოს აქაც „პირი შეკრებს“ ორივე ერთიანი წონის აღმოჩნდა და მსაჯთა კოლეგიამ ე. მინაევსა და ს. მანირონს მინაჰე ვერტობის ჩემპიონის სახელი და გადასცა ოქროს მედლები.

„კოდგეურნა“

ამას წინათ სოხუმის სპორტსა-ზოგადოება „განთიადის“ ბაზებზე ჩატარდა „კოდგეურნის“ უძლიერეს ფრენბურთელთა გუნდების შეჯიბრება.

სამწუხაროდ, ამ შეჯიბრებისათვის განსაკუთრებით ცუდად იყვნენ მომზადებულნი გორისა და სიღნაღის ფრენბურთელები, რომლებიც ზოგჯერ თამაშის ელემენტარულ წესებშიც ვერ ერკვეოდნენ.

მიუხედავად ამისა, შეჯიბრება და-

ძაბული ბრძოლებით აღინიშნა. განსაკუთრებით მწვავე ხასიათს ატარებდა შეჯიბრების ლიდერის — სოხუმისა და თელავის გუნდების შეხვედრა.

თელაველმა სპორტსმენებმა, რომლებმაც ადრე დამარცხება განიცადეს ლაგოდეხელებთან შეხვედრაში 2:3, ამჯერად შესანიშნავი თამაში უჩვენეს და სოხუმელებმა ძალთა უდრეობის დაძაბვით შეძლეს ძნელი გამარჯვების მოპოვება — 3:2 (15:10, 13:15, 15:7, 11:15, 15:8).

ამის შემდეგ სოხუმელებმა ფინალურ მატჩში მშრალი ანგარი-

შით (3:0) დამარცხეს ლაგოდეხელები და პირველობა მოიპოვეს. მომდევნო ადგილებზე გამოვიდნენ ლაგოდეხისა და თელავის გუნდები.

ფრენბურთელ ქალთა შეჯიბრებაში მხოლოდ სამი კოლექტივი იღებდა მონაწილეობას. აქაც, როგორც ვეთა გუნდების შეჯიბრებაში, პირველ ადგილზე კვლავ ლაგოდეხელები სპორტსმენები გამოვიდნენ, რომლებმაც გადამწყვეტ შეხვედრაში დამარცხეს ლაგოდეხელები — 3:1, მეორე და მესამე ადგილებზე გამოვიდნენ ლაგოდეხისა და გორის გუნდები.

პოკეი გვიანს ღოვდება

ოთხი შეკითხვა — ორი თვალთახედვა

„ნოვოსტის“ სააგენტოს კორესპონდენტმა 4 ერთნაირი შეკითხვით მიმართა პოკეის 2 წამყვან სპეციალისტს — სპორტის დამახასიათებელ ოსტატს ვ. ბობროვსა და სპორტის ამ სახეობის საკავშირო ფედერაციის პასუხისმგებელ მდივანს, სპორტის ოსტატ ა. კოსტრიუკოვს. აღმოჩნდა, რომ ორი სპეციალისტის აზრი ყოველთვის არ ემთხვევა ერთმანეთს. უკეთესია სიტყვა მივცეთ თვით მათ.

— რით შეგიძლიათ ახსნათ ჩვენი ნაკრები გუნდის წარმატებლობა მსოფლიოს უკანასკნელ ჩემპიონატზე შევიცარიაში?

ა. კოსტრიუკოვი: ვფიქრობ, რომ შევიცარიაში შეჯიბრებაზე პირველყოფილს გვიდალბათ ახალგაზრდა მეკარე ვ. ჩინოვმა. მას ასეთი დიდი შეჯიბრებისათვის არ ეყო გამბედა-

ობა და თავშეკავებულობა, მოსალოდნელია, რომ მომავალ შეხვედრაში ჩვენი ახალგაზრდა მეკარე კარგ თამაშს გვიჩვენებს. წარუმატებლობის მეორე მიზეზი ის იყო, რომ საბჭოთა ნაკრების თავდასხმელები ვერ იყვნენდენ გოლის გატანის რეალურ შესაძლებლობებს.

ბ. ბობროვი: მე არ ვყოფილვარ შევიცარიაში, არ მინახავს მსოფლიო ჩემპიონატის მატჩები. მაგრამ რადგან ჩვენს ნაკრებ გუნდს კარგად ვიცნობ, ვაგებდევ და განვსჯი მის წარუმატებლობის მიზეზებს. ჩემის აზრით, გუნდი დაკომპლექტებული იქნა ძალზე გვიან, შეჯიბრების წინ, ისე, რომ პოკეისტებმა ვერც კი მოასწარეს ერთმანეთთან შეთამაშება. ვაკვირვებას იწვევს ის ფაქტი, რომ ისეთი გამოცდილი მეკარე, როგორც ნ. პუჩკოვი, მოსკოვის დარჩა.

— რა ამოცანების წინაშეა ჩვენი პოკეი?

ბ. ბობროვი: ვფიქრობ, რომ ჩვენი წამყვანი გუნდების ოსტატო-

ბის დონე დამაკმაყოფილებელია. ეს რასაკვირველია, იმას არ ნიშნავს, რომ საჭირო არ არის თამაშის კლასის შემდგომი ამაღლება, პირველ რიგში პოკეისტთა ტექნიკური მომზადება. ჩვენ ვცდილობთ შეჯიბრების კალენდრის გამრავალფეროვნებას. საერთაშორისო შეხვედრები მომავალ სეზონში უფრო საინტერესო იქნება, ახლებურად ჩატარდება სსრ კავშირის პირველობა. 20 უძლიერესი გუნდი ყოველგვარი წინასწარი შეხვედრების გარეშე გაითამაშებენ სსრ კავშირის პირველობას ორ წრედ. ამასთან მოსკოვის 5 უძლიერესი კოლექტივი — ცსკა, „ლოკომოტივი“, „კრილია სოვეტოვი“, „სპარტაკი“ და „დინამო“ მატჩების უმეტეს ნაწილს ჩატარებენ მოწინააღმდეგეთა მოედნებზე.

ეს რასაკვირველია, უფრო პოპულარულს გახდის სპორტის ამ სახეობას. პოკეი შეტანილია აგრეთვე სსრ კავშირის ხალხთა ზამთრის პირველი სპარტაკიადის პროგრამაში.

ბ. ბობროვი: ჩვენს პოკეისტებს უკანასკნელ ხანებში ემჩნევთ ტაქტიკური შაბლონისადმი მიდრეკილება. რამდენიმე წლის წინათ მოსკოვის 8 უძლიერეს გუნდიდან ყოველ მათგანს ჰქონდა თამაშის საკუთარი სტილი. არმიედებს, მაგალითად, უყვარდათ დრმა დაცვიდან კონტრშეტევა, „კრილია სოვეტოვი“ — მეტოქეების ზონაში ჩაქტვა, დინამოელები ხშირად აღწევდნენ წარმატებას სწრაფი შეტევების წყალობით. ამჟამად ყველა კოლექტივი თამაშობს ერთი მანერით, რაც ხელმისაწვდომია ჩვენი მეტოქეებისათვის.

— თქვენს აზრით, როგორ უნდა დაკომპლექტდეს ჩვენი ქვეყნის ნაკრები?

ბ. კოსტრიუკოვი: როგორც ცნობილია, სსრ კავშირის ნაკრები გუნდი მოწინააღმდეგეებს მიიღებს 1962 წლის თებერვალში ამერიკის ქალაქ კოლორადო-სპრინგსში გამართულ მსოფლიოს მორიგ XXVIII ჩემპიონატში. გადაწყვეტილი გვაქვს ნაკრები დაკომპლექტოთ საკლებო გუნდებში უკვე მომზადებულ რგოლებიდან, რომელთა სპორტსმენები ერთმანეთთან კარგად არიან შეთამაშებული.

ბ. ბობროვი: პირველ რიგში ნაკრები უნდა დაკომპლექტდეს რგოლების მიხედვით. მაგრამ ამ წესიდან შეიძლება გადახვევა. რგოლი საჭიროა იმ შემთხვევაში, როცა თავდასხმის მთელი სამეული ოსტატობის მხრივ თანაბარია. თუ კი რომელიმე მათგანი შედარებით სუსტია, მაშინ იგი უნდა შეეცვალოს უფრო ძლიერი მოთამაშით, თუგინდეს პოკეისტი სხვა კოლექტივიდანაც იყოს.

— როგორ გამოიყურება ამჟამად ჩვენი ოსტატების, ცვლა, როგორ ვითარდება ჰაბუტა პოკეი?

ბ. კოსტრიუკოვი: ჩვენ კმაყოფილი ვართ პოკეის მასობრიობის დონის ტემპით. ამ სახეობის მოყვარულებს შეიძლება შეხვედეთ სსრ კავშირის ასობით ქალაქში ბალტიკიდან წუნარ ოკეანემდე, აგრეთვე საზღვრების რაიონებშიც, მაგალითად,

საქართველოში. ჩვენი მიზანი გვაქვს რომ საქართველოში, როგორც ფეხბურთში, ისე პოკეიმში, აღმოჩნდებიან წამყვანი სპორტსმენები.

ბ. ბობროვი: სახიხარულია რომ რაც დრო გადის, მით უფრო მეტი ახალგაზრდობა ემზადება პოკეის თამაშში. მაგრამ ჰაბუტების ოსტატობას ვერ კიდევ ხელი შეწყვეტთ მთავარი უბედურება ახალგაზრდობის სუსტ ტექნიკურ მომზადებაშია. მაშინ, როცა პოკეისტი მომწიფებულ ასაკშია, ამის გამოწვევება უკვე დიდ სიძნელეს წარმოადგენს. ყველაფერი რიგზე არაა პოკეის წამყვან ცენტრებში — მოსკოვში, ლენინგრადში, გორკში. როგორც მე მგონია, პოკეის საკავშირო ფედერაციამ ახალგაზრდების შეჯიბრებები უნდა მოაწყოს უფრო ხშირად, განამტკიცოს მწვრთნელთა კადრები, მეტი კონტროლი გაუწიოს მათ საქმიანობას.

გერთ მწვრთნელს სათაველოდ და ასაკისათვის შეუფერებლად მიიჩნია კურსებზე სიარული. ამნაირადამიანთა „გამოსაფხობლებლად“ საქმარისა შემდეგი ფაქტის მოყვანა: კურსებზე მიღების მოთხოვნითა შორის არიან მწვრთნელად მუშაობის 30 წლის სტაჟის მქონე — ცნობილი ჩოგბურთელი და დამსახურებული მწვრთნელი ვ. სერგებრიანიკოვიც, კი და ობის მწვრთნელი ნ. აკოფოვი, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი გ. ასლანოვი და სხვები, რომლებსაც არა ერთი და ორი საწიმიშუო სპორტსმენი აღუზრდიათ. ამ დეველმოსილ ადამიანთა კეთილშობილურ ფონზე კონტრასტულად ჩანან შედარებით სრულიად ახალგაზრდა მწვრთნელები: გ. დარახელიძე, ო. დადუნაშვილი, ნ. ქიკვაძე, ვ. კაპუტია, ვ. კლიმოვი, ს. ბურჯანაძე, ზ. ქოვლიევი, პ. ქედიძე, ვ. სამარინი, ა. ვერუღევი, ვ. რაზმაძე, გ. არუთინოვი, ა. ხაბუტაშვილი, კ. გრომოვი და სხვები, რომლებიც თავს არიდებენ მათთვის აუცილებელი ცოდნის დაუფლებას.

თუ სპორტული სკოლის მწვრთნელს მაგიდის ჩოგბურთში თ. ლოლაძეს, რომელსაც პოლიტექნიკური ინსტიტუტი აქვს დამთავრებული, საჭიროდ მიიჩნია კურსებზე სიარული, განა იგი მით უფრო საჭირო არ არის სხვა მწვრთნელებისათვის, რომლებსაც საშუალო განათლებაც კი არა აქვთ?

ჩვენს რედაქციაში შემოვიდა ქუთაისის თანამედროვე ხუთწილის გუნდის მწვრთნელის ლ. ადენივილის წერილი, რომელშიც იგი სპორტის სხვადასხვა სახეობაში მომუშავე 80 თანამოქალაქე მწვრთნელის სახელით გვთხოვს რაიმე დახმარება აღმოუჩინოს მათ საკითხის დახმარებაში ქუთაისელთათვის დაუსწრებელი განყოფილების ან ფილიალის გახსნის შესახებ.

მოთხოვნა ხავსებით სამართლიანად მიგვაჩნია და საჭიროა საქართველოს სპორტკავშირმა რაიმე ქმედითი ნაბიჯი გადადგას პერიფერიების წარმომადგენელთა დასახმარებლად.

ბ. ხანგინაძე

ამ საქმის გვერდის ავლა არ შეიძლება

მშობლიური კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობისათვის მზადების საერთო ფერხულში დიდი ხანია ჩაებნენ საქართველოს ფიზკულტურულ-სპორტული ორგანიზაციები, რომლებსაც გადაწყვეტილი აქვთ ახალი ვალდებულებების შესრულებით შეხვედნენ დიდმნიშვნელოვან თარიღს.

ნაკისრ ვალდებულებათა შორის არის ერთი ასეთი პუნქტიც: „ყრი-

ლობის გახსნისათვის რესპუბლიკის მწვრთნელები, რომლებსაც არა აქვთ ფიზკულტურული განათლება, ჩაბმულნი იქნენ ფიზკულტურის ინსტიტუტის დაუსწრებელ ფაკულტეტზე და მწვრთნელთა სკოლაში“.

მწვრთნელთა კვალიფიკაციის ამაღლებასზე წრუნვის ეს დოკუმენტი, რომელიც თვით მწვრთნელთა ინსტიტუტებიდან გამომდინარეობს, სა-

თანადოდ ვერ შეაფასა ბევრმა ამხანაგმა და ვალდებულების შესრულება საფრთხის წინაშე დააყენა.

იქნებ ვერ აცნობეს დროულად მათ? არა, პირიქით. გარდა იმისა, რომ „ლელოს“ ფურცლებზე გამოქვეყნებული იყო ცნობა კურსების გახსნის შესახებ, თბილისის სპორტკავშირმა გააფრთხილა ყველა ის ორგანიზაცია, რომელშიც სპეციალური განათლე-

ბის არმქონე ფასიანი მწვრთნელი ირიცხებოდა, რის შემდეგაც აღრიცხვაზე მეოფ ყველა მწვრთნელს პერსონალურად დაეგზავნა წერილები ფიზკულტურის ინსტიტუტის დაუსწრებელ ფაკულტეტზე და მწვრთნელთა სკოლაში მოწყობის საკითხზე, განა ერთხელ, რამდენჯერმე.

სამწუხაროდ, ვერც ამან გამოიღო ნაყოფი და თბილისის სპორტკავშირის მოუვიდა ფიზკულტურის ინსტიტუტის რექტორის — ა. ფალაგან დი შვილის ცნობა: „მწვრთნელთა კურსებზე შემოსულია 14 განცხადება. ქართულ და რუსულ სექტორზე ამ რაოდენობის აბითურინტობის ნორმალური სასწავლო პროცესის ორგანიზება (9 სპეციალობით) შეუძლებელია.“

გთხოვთ მიიღოთ ზომები. წინააღმდეგ შემთხვევაში მიზანშეწონილად არ მიგვაჩნია კურსების გახსნა“.

ცნობა საგანგაშოა და, ჩვენი აზრით, მართლაც გადაუმტრელი ზომების მიღება საჭირო იმ ადამიანებისადმი, რომლებსაც შეგნებული არა აქვთ საკუთარი კვალიფიკაციის ამაღლების მნიშვნელობა. ზო-

მოსკოვის წარმოება-დაწესებულებათა ახალგაზრდა სპეციალისტებმა და ქ. ტულის მოტოროლერების ქარხნის კონსტრუქტორმა ვ. ლანტინმა მოსკოვიდან აიღეს სტარტი ახალი მოდელის მოტოროლერით — „ტ-200-მ“-ით. მოტოროლერით გადარბენა ეწყობა ახალი მანქანის გამოცდის მიზნით და ეძღვნება სიბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის

XXII ყრილობას. ახალი მოტოროლერის ტრასა: მოსკოვი-თბილისი-ბაქო... შემდეგ გადარბენის მონაწილეები გაივლიან რთულ სამთო გზებზე ყარაყუმის უდაბნოში, ტიან-შანსა და პამირში. გადარბენის მონაწილეები უკვე იყვნენ თბილისში, ახლა მათ გეზი ბაქოსკენ აიღეს.

სწარმოვა: გადარბენის მონაწილენი ეცნობიან შემდგომ მარშრუტს.

ფოტო გ. თარალაშვილისა.

შედეგი მეორე ნახევარში

მატჩის დასაწყისშივე აშკარა გახდა სტუმრების ამოცანა: რაღაც არ უნდა დაჯდომოდან, უვნებლად ერთ თავიანთ კარის მისადგომები. ამ მიზნით უკან იყვნენ დაწულნი შეუპარბები კოსტიუკი და კოროლიოვი, ხოლო ცენტრალურ თავდასხმელს დავალებული ჰქონდა პერსონალური მეთვალყურეობა გაეწია ბარჯაიასთვის, არავითარ შემთხვევაში არ მიეცა მისთვის თავისუფალი მანევრირების საშუალება. ყოველივე ამან სტუმრები თავისთავად მიიჭაქვა საკუთარ კარს და ცხადია, წინ დარჩენილ სამ თავდასხმელს თბილისელთა კარზე უშუალო საფრთხის შექმნის ნაკლები შანსები რჩებოდათ.

ძიების დროს გაუშვეს სტუმრებმა ხელიდან ანგარიშის გახსნის შესაძლებლობა, როცა მარჯვენა გარემარბმა ნესტეროვმა ვერ გამოიყენა კარიდან კოტრიკაძის დროული გამოუსვლელი. ფექტიურად ეს იყო ხარკოველთა ერთადერთი შანსი გოლის გატანისა.

ლო ალლო ორივე „დარჯმა“ და იგი ერთხანს გამოთიშეს კიდევ თამაშიდან, მაგრამ თბილისელთა მარცხენა გარემარბს ფარსმალო როდი დაუყრია — მთელი ენერგიით იბრძოდა, ეძებდა და მოსვენებას არ აძლევდა მოწინააღმდეგეთ. ამ დღის თამაშით უდაოდ ქების ღირსია თბილისელთა კაპიტანი იამანიძე.

თბილისი. 23 სექტემბერი. „ბურევსტნიკის“ სტადიონი.
 „დინამო“ (თბილისი) — „პანბარდი“ (ხარკოვი) — 2:1 (0:0).
 „პანბარდი“: უგრაიცი; ონისკო, შიშკოვი, სოკოლოვი; ტოდოროვი, ოუერედოვი; ნესტეროვი, კოსტიუკი, პანფილოვი, კოროლიოვი, ხარკოვი. (კროზჩენკო).
 „დინამო“: კოტრიკაძე; ბ, ხიქინავა, ჩოხელი, ხოლოდავი; ზენკლი-შვილი, ხელაძე; დათუნაშვილი (მელაშვილი), ბარჯაია, კაიკოვი, ვაშაძე, მესხი.
 მატჩს ხელია კრასნოდარის მხარის მხატვა ბრიკვალი და ხარკოვის ხელმძღვანელობით.

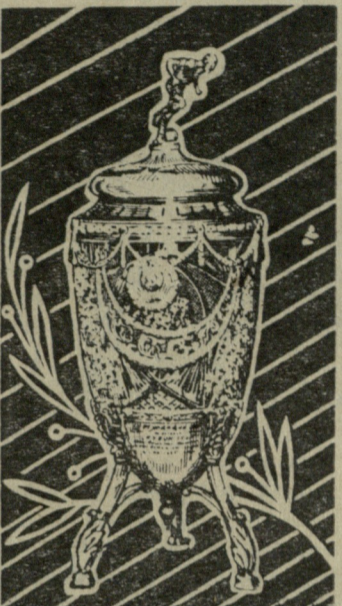
გათამაშების ცხრილები

მდგომარეობა 20 სექტემბრისათვის პირველი მხარეების

ტ. მ. ფ. წ. ბ. ქ.	ტ. მ. ფ. წ. ბ. ქ.
„სიხარული“	24 16 4 4 55:26 36
„მეშახტე“	23 15 5 3 56:19 35
ტუბული	23 13 8 2 52:28 34
„იმერეთი“	23 12 5 6 44:22 29
სკა თბილისი	21 11 5 5 42:27 27
ფიშკ. ინსტ.	21 9 7 8 47:39 25
„შუქურა“	21 9 7 8 47:39 25
კობულეთი	22 10 5 7 37:38 25
„განთიადი“	23 9 6 8 40:36 24
ბათუმი	24 7 8 9 42:37 22
„მადაროელი“	23 8 3 12 30:59 19
ჭიათურა	26 6 7 12 43:71 19
„კოლხიდა“	26 4 4 18 30:41 12
ხოზი	25 4 4 17 28:71 12
„სალხინო“	22 3 4 15 23:55 10
გეგეკორი	
„დინამო“	
სოხუმი	

მეორე მხარეების

ტ. მ. ფ. წ. ბ. ქ.	ტ. მ. ფ. წ. ბ. ქ.
„გურია“	23 19 1 3 66:28 39
„სპარტაკი“	25 15 3 7 49:31 33
სტალინირი	25 13 7 5 43:29 33
„ლოკომოტივი“	24 13 5 6 51:27 31
სამტრედია	21 13 4 7 47:28 30
„მუხხეთი“	25 11 6 8 32:30 28
ახალციხე	24 10 4 10 43:47 24
„ოდიში“	24 9 6 9 28:35 24
ზუგდიდი	24 7 7 10 33:36 21
„მეზღვარი“	25 6 5 14 25:56 17
ფოთი	22 5 4 13 30:37 14
„ფეიქარი“	24 5 4 15 26:46 14
წულუკიძე	26 1 5 20 22:54 7
„სპარტაკი“	
თბილისი	
„სპარტაკი“	
რუსთავი	

სსრკ აკადემიის თასი

1/8	1/4	1/2	ფინალი
„პალეში“ ტალინი	„ნეფტაიკი“	2:1	
„ნავთინიკი“ ბაქო	„ტორპედო“ (ბ)	3:0	
„რამპაბ“ გორკი	„სპარტაკი“ (ლ)	6:0	
„ტორპედო“ პავლოვო	„სპარტაკი“ (მ)	8:0	
„ზენიტი“ ლენინგრადი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„კოლგოსნინიკი“ ჩერკასი	„სპარტაკი“ (მ)	3:1	
„ბელარუსი“ მინსკი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„პრ. სოვეტოვი“	„სპარტაკი“ (მ)	5:1	
„პრ. სოვეტოვი“ კუიბიშევი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„ტორპედო“ მოსკოვი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„ზრ. რეზერვნი“ კურსკი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ ლენინგრადი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„ტორპედო“ არმავირი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
სკა ბროსტოვი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ ერევანი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
საშ. სევესტოპოლი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ მოსკოვი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„ლოკომოტივი“ მოსკოვი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„ლოკომოტივი“ (მ)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„ინერბი“ ვოლუსკი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„პაბსტამირი“ ტაშკენტი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„მეტალურგი“ (ს)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„მეტალურგი“ სტალინსკი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დინამო“ კიევი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დინამო“ (კ)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„პანბარდი“ კრამატორსკი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დამირალტაევი“	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დამირალტაევი“ ლენინგრადი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
მ. სერაჟოვის გუნდი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დამირალტაევი“	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„ინერბი“ სტალინგრადი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ (ს)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ სტალინგრადი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ (ს)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დინამო“ მოსკოვი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დინამო“ (მ)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„ინსტარ“ უაზანი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ (მ)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ სტალინო	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ (სტ)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ ფერგანა	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დინამო“ თბილისი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„დინამო“ (თბ)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„პანბარდი“ ხარკოვი	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	
„სპარტაკი“ (მ)	„სპარტაკი“ (მ)	4:0	

მელაშვილის ადგილზე, განახორციელა ღრმა რევიდი და ჩააწოდა საჯარიმო მოედანზე. კალაშოვის დარტყმული ბურთი ცუდად მიიღო უგრაიციმ, ბურთს მიუსწრო მესხმა და... 2:0.

მხოლოდ ამის შემდეგ შეცვალეს დაცვით ტაქტიკა სტუმრებმა და მატჩის უკანასკნელ წუთზე კოროლიოვმა შეძლო ერთი გოლის გაქვითვა.

ამრავალ, თბილისის „დინამომ“ მოიგო მეთექვსმეტედინალური მატჩი საბჭოთა კავშირის თასზე. მორიგ მატჩს თასზე ისინი ითამაშებენ სტალინოში, „სპარტაკთან“.

დ. ცომაია,
 საბჭოთა კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი,
 ი. ბელაშვილი.

უახსრთის საქართველოს ფედერაციის

15 სექტემბერს კიევიში გაიმართა მორიგი კალენდარული მატჩი ფეხბურთში ჩვენი ქვეყნის პირველობაზე. თამაშობდნენ ოდიშელები — მოსკოვის „ტორპედო“ და კიევის „დინამო“. როგორც ცნობილია, ეს მატჩი მოიგეს კიეველებმა — 2:0, მაგრამ საქმე მატჩის ანგარიშში როდია. შეხვედრის დროს ორივე გუნდის ფეხბურთელები უხეშობდნენ, განსაკუთრებით აქტიურობდნენ ტორპედოელები ვ. ვორონინი, ვ. ივანოვი, ს. მეტრეველი და დინამოელი ვ. შჩეგოლოვი. მსაჯმა პ. გავრილოვმა განსაკუთრებული „თავის გამოჩენისათვის“ მოედნიდან გააძევა ვორონინი.

ფეხბურთის საკავშირო ფედერაციის სპორტ-ტექნიკურმა კომისიამ განიხილა ვორონინის, ივანოვის და შჩეგოლოვის ამბები და დისკვალიფიკაცია მისცა ერთი მატჩით, ხოლო ს. მეტრეველს მიეცა გაფრთხილება.

გეგმინ!

გეგმინ, მოსკოვში გაიმართა საერთაშორისო ამხანაგური შეხვედრა ფეხბურთში. თამაშობდნენ ადგილობრივი „სპარტაკი“ და ფხენიანის ნაკრები. კორეელმა ფეხბურთელებმა ძლიერად ჩაატარეს მატჩი და გაიმარჯვეს — 2:1.

გეგმინ თბილისის სპორტის სახალხო ჩატარდა საერთაშორისო შეხვედრები კალათბურთში. პირველად მოედანზე გამოვიდნენ ბუქარესტის ნაკრები და თბილისის „ბურევსტნიკის“ ქალთა გუნდები. გაიმარჯვეს თბილისელმა სპორტმენებმა — 51:48.

ბუქარესტის ნაკრებისა და თბილისის „დინამოს“ ვეტა გუნდების შეხვედრა დამთავრდა გვიან დამთ. ანგარიში იხილეთ შემდეგ ნომერში.

„სპორტული პერიკლიკა“

კნული ნაკრების ყოფილ მწვრთნელს ვ. ფეოლას ჰკითხეს, თუ ვინ მიაჩნია მას ყველა დროის უმესანიშნავეს ფეხბურთელად, მან უპასუხა: „პელე და... პელე“.

ესაა 20 წლის ჰაბსბურგის ვლადის არანტეს დო ნასიმენტო პელე, „შავი ბრილიანტი“.

დიდ საფეხბურთო ასპარეზზე პელე გამოჩნდა 1958 წლის 15 ივლისს მსოფლიო პირველობის მატჩში ბრაზილიასა და სსრ კავშირის ნაკრებ გუნდებს შორის. ამ დღემდე ედსონ არანტეს დო ნასიმენტო ითვლებოდა მსოფლიო 17 წლის ნიჭიერ ფეხბურთელად, ხოლო ეს უნდერკინდი 15 ივლისიდან იქცა მოთამაშედ, რომელმაც აალაპარაჟა მთელი მსოფლიო.

პელეს ტექნიკაზე საარაქო ამბებს ყველანაირად მიწოდებენ მას ამოძრავებს რაღაც საოცარი შინაგანი გრძობა, თანდაყოლილი ინტუიცია, რომელიც მას საშუალებას აძლევს უშეცდომოდ ამოირჩიოს თამაშის ყველაზე უფრო საინტერესო, თრიაუნაღებელი და მწვავე ტაქტიკური ვარიანტი. ესაა არა ფეხბურთელის მძიმე შრომა, არამედ ტექნიკური ხელოვნების იმპროვიზაცია. პელეს მიერ მსოფლიო პირველობის ფინალურ მატჩში გატანილი გოლი საერთო აღიარებით ნამდვილი საფეხბურთო შედევრია. ამბობენ,

რომ თვითონ ბურთის ავტორმა ბეგრი იცინა, როცა შემდგომში ვერანხე ნახა შენელებულ ტემპში გადაღებული ეს განსაცვიფრებელი გოლი.

პელე არ ეცუთენის „ტარანის“ ტიპის ძალისხიერ ფორვარდებს, თუმცა იგი მკირე ტანის, მაგრამ ათლურთი აგებულებისაა. პელე მცველებთან პირისპირ შეტაკობისას იმ მოტივებსა ჰგავს, რომელიც თვალშეუვლები მოძრაობით ირიდებს მეტრის დარტყმებს. პელე ისე გადის ორ-სამ მოწინააღმდეგეს შორის, რომ ისინი ვერ ახერხებენ მასთან შეტაკებას და თუნდაც ხელით დაქერას. პელეს უყვარს მსუბუქი, სწრაფი, ლამაზი, საინტერესო თამაში. იგი ღირსეულ ხარის უხდის ვსთეტიკურ ფეხბურთს.

რა თქმა უნდა, პელეს დიდი ბუნებრივი ტალანტი აქვს თანდაყოლილი, მაგრამ შემდგომში ის, ვინც ფიქრობს, რომ მას ასეთი თამაში განგება მიაჩნდა თვით დაბადების დღიდანვე, პელე ვარჯიშობს ისე, როგორც არავინ. მას შეუძლია დღეში 5-7 საათი დაუთმოს ბურთით წვრთნას, საერთო ფიზიკურ მომზადებას, ვარჯიშს, სისწრაფეზე, მოქნილობაზე, ორიენტირებაზე. პელე სისტემატურად ადევნებს თვალს უანლეს საერთაშორისო ლიტერატურას ფეხბურთში, გულდასმით

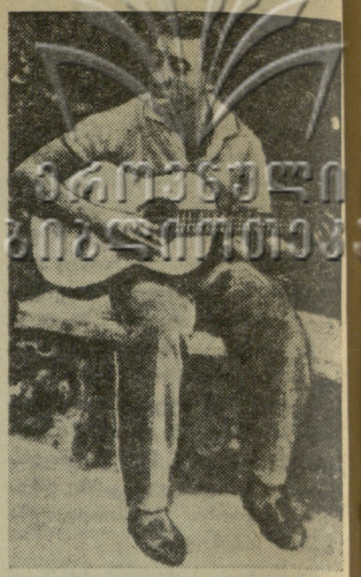
სწავლობს გამოჩენილ ფეხბურთელთა თამაშის მანერას.

უცხოეთის გაზეთები დიდ ადგილს უთმობენ პელეს პირადი ცხოვრების დეტალებს. იგი უაღრესად გულლია, მხიარული და ხალისიანი კაბუკია. „სანტოსის“ კლუბის ხელმძღვანელობა პელეს საავარაქო ადგილას აჩუქა კოტეჯი, სადაც მას ნამდვილი ზოოლოგიური პარკი აქვს გაართული, პელეს თავდადებულებამდე უყვარს მუსიკა, უყარავს რამდენიმე ინსტრუმენტზე და ხშირად მონაწილეობს ერთ-ერთ ადგილობრივ ჯაზში. ვარდა ამისა, პელემ იშვილა 3 წლის ბიჭუნა—კარლოსი, ზრდის მას და ასწავლის ფეხბურთის თამაშს.

როგორც ცნობილია, პელეს ხელში ჩასაგდებად დიდ ხანს იბრძოდნენ მრავალი სახელმწიფოს ცნობილი, მდიდარი კლუბები, მაგრამ ახალგაზრდა ზანგი კატეგორიულ უარს ამბობდა სამშობლოს დატოვებაზე. იგი ჯიუტად იქნედა თავის ხეჭუჭა თავს, როცა ლამაზი ჩამოვარდებოდა ფანტასტიკურ თანხაზე კი. „მე ბრაზილიისა და „სანტოსის“ პატრიოტი ვარ“.—ამბობდა იგი.

მაგრამ სულ ახლახან ბრაზილიიდან მოვიდა ახალი ცნობა, რომ პელე ბოლოსდაბოლოს გატყდა გერმანული გაზეთი „ფუსბალ-ვოქს“ ცნობით ს. ანელიმ მაინც შეისრულა თავისი ძველი გულისწაღილი, თუმცა ეს კაბრიზი მას 3,5 მილიონ გერმანულ მარკად დაუჯდა.

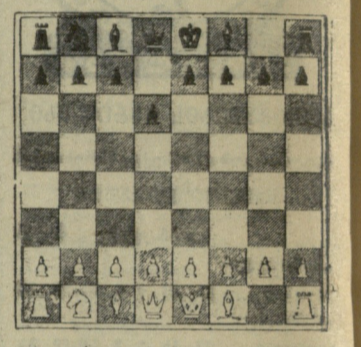
ეს სარეკორდო თანხაა, რომლის მაკვარი გერ არ გადაუხდით არც ერთი სპორტსმენისათვის. მაგრამ პელეს გაციდვის შესახებ

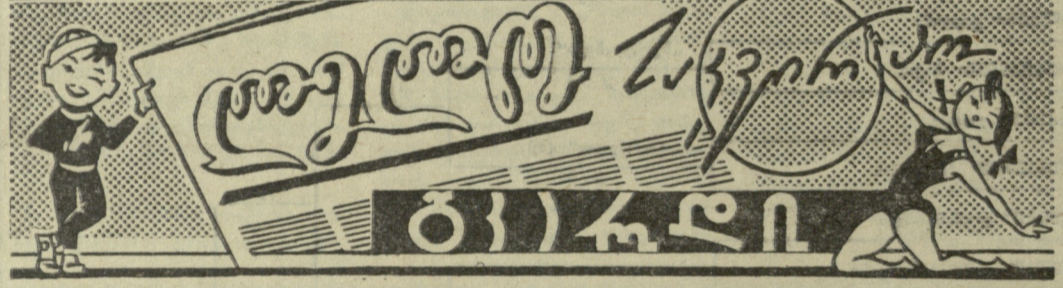
1958 წლის მსოფლიო პირველობის შემდეგ არავითარ დამწერიათ უცხოეთის პრესაში და ყველა ეს ცნობა ტყუილი სენსაცია გამოდგარა.

კარგი იქნება თუ ეს ბოლო ცნობაც მოწაქორია.

სურათზე: პელე თავისუფალ დროს.

როგორ შეიძლება მივიღოთ დიაგრამაზე მოყვანილი პოზიცია ოთხ სულაში. რასაკვირველია, იგულისხმება, რომ თამაშს დაწყებითი მდგომარეობიდან ვიწყებთ.

თბილისელი ხალხურთელეატი ვ. სამრეკაძე (ზევი) და თ. ანთაძე. მეგობრული შარკები გ. დოლიძისა.

ბრძოლა ტრიბუნებზე

ინგლისურმა გაზეთმა „დილი უორკერმა“ გამოაქვეყნა ინფორმაცია, რომელიც ბრიტანელი „ფენსების“ („გულშემატკივარი“) ჩვეულებზე მოგვითხრობს, თუმცა, შოტლანდიის ფეხბურთის ფედერაციამ შინაგან საქმეთა სამინისტროში უჩივლა მოსამართლეებს, იმის გამო, რომ ისინი ფეხბურთის მატჩების დროს ტრიბუნებზე მსხდომი წესრიგის დამარღვევების მიართ

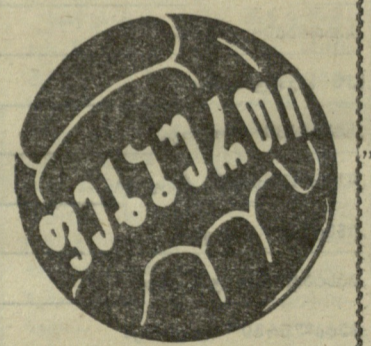
ზედმეტ ლიბერალიზმს იჩენენ. გარი სუენმა (კლუბი „ჰიბერნი“) განაცხადა: „მოსამართლეები არაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ ტრიბუნებზე უწყესრიგობა აღკვეთონ... ჩადენილი დანაშაული ხშირად ძალზე მძიმეა, დამნაშავეებს კი უმნიშვნელო ჯარიმით სჯიან. ჩვენ თითონ არ ვვრთხვებთ მიჯვამართავს მაყურებლებისათვის და გვიცლია აყალმაცალის ამტეხთა შერცხვერა, მაგრამ აქედან არაფერი გამოდიოდა“.

აი კიდევ ერთი ფაქტი, რომელიც ამ შემთხვევის მონათესავეა. როგორც წესი ფეხბურთის ჩემპიონატის მორიგი ტურის წინ ინგლისის გაზეთები გუნდების შემადგენლობებთან ერთად აქვეყნებენ ე. წ. „ლაზარეთის სიებს“. ამ სიებში შეაქვთ ის სპორტსმენები, რომლებმაც მიღებული ტრავმების გამო ფეხბურთის მოედანი დატოვეს. ასე მაგალითად, „ვესტ სემ იუნაიტედის“ გუნდიდან „ლაზარეთის სიაში“ აღმოჩნდა მოთამაშე, რომელიც თავში იყო დაჭრილი ბოთლით (!!). ბოთლი მას ესროლა ვაფთრებულმა „ფეხბურთის გულშემატკივარმა“.

ასეთივე ამბები მეორდება საფრანგეთში. საფრანგეთის ჩემპიონატის ერთ-ერთი მატჩის შემდეგ, რომელიც სტრასბურგში ჩატარდა, ფრანგულმა გაზეთმა „ეკიპმა“ წამოაყენა წინადადება სტადიონზე კანეტების (ლუდის პატარა ბოთლები) გაყიდვის აკრძალვის შესახებ. ამ მატჩის დროს, განსაკუთრებით მას შემდეგ რაც მსაჯმა 11-მეტრიანი საჯარიმო დანიშნა სტანდურგულთა კარში, ფეხბურთის მოედანი

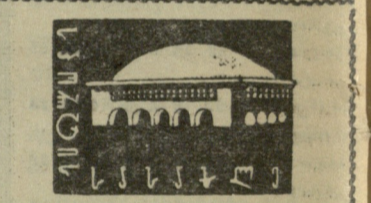
კანეტების ნამტვრევებით მოაფინა. ეტყობა გაზეთი „ეკიპი“ თვლის, რომ თუ ბოთლები არ იქნება, არ მოხდება ბომბარდირება. უცხედლებმა, მართლაც რომ გულშემატკივრობა...

რედაქტორი ი. შპულაპა.

საქართველოს პირველობა

„ოფიციალთა სახლის საბლიონი“
 „ლოკომოტივი“ (სამტრედია)–„სპარტაკი“ (თბილისი)
 დასაწყისი 12 საათზე.
 ოსა (თბილისი)–„მალაროელი“ (კიათურა)
 დასაწყისი 17 საათზე.
 ზგ კომისრის სახ. რაიონის საბლიონი
 „ისანი“ (თბილისი)–„ფეიქარა“ (წულუკიძე)
 დასაწყისი 17 საათზე.

რედაქტორი ი. შპულაპა.
 კალათბურთი
 საერთაშორისო შეხვედრა
 ქალგბი
 მ. თბილისის (ნაკრები)-
 რუმინეთი (ნაკრები)
 ვაუგები
 „ბურვესტნიკი“ (თბილისი)-
 რუმინეთი (ნაკრები)
 დასაწყისი 19 ს. 30 წ.
 25
 საქართველო
 სსრ კავშირის პირველობა
 „დინამო“ (თბილისი)-
 სპიზნი (კიევი)
 დასაწყისი 20 საათზე.